

# РЕШЕНИЕ

№ 3816

гр. София, 09.06.2023 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IX ТРИЧЛЕНЕН СЪСТАВ**, в публично заседание на 12.05.2023 г. в следния състав:

**ПРЕДСЕДАТЕЛ: Зорница Дойчинова**

**ЧЛЕНОВЕ: Диляна Николова**

**Геновева Йончева**

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **8479** по описа за **2022** година докладвано от съдия Зорница Дойчинова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 179 и сл., във вр. чл. 145 - чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във вр. с чл. 66, ал. 3 от Закона за културното наследство /ЗКН/.

Образувано е по подадена жалба от Ц. И. Ц., с ЕГН [ЕГН], В. В. Д.-В., с ЕГН [ЕГН] и Н. Ц. Г., с ЕГН [ЕГН], всички от [населено място] и чрез пълномощника си адв. К. срещу Заповед № РД9Д-17/07.04.2021 г. на министъра на културата, с която е актуализирано наименованието и статута на обект „Седем могили“ в П., м. „Подуянски герен“, в частта, с която е определено, че в границите на недвижимата културна ценност попада могила № 4, в чийто обхват попада имот с идентификатор 68134.601.59, собственост на жалбоподателите.

В жалбата са изложени подробни съображения за основателността ѝ и за незаконосъобразност на акта, в оспорената част. Посочва се, че жалбоподателя Ц. И. Ц. е собственик по наследство на имот с идентификатор 68134.601.59, а останалите жалбоподатели се легитимират като съсобственици на имота по силата на НА. Преди издаването на заповедта, министърът на културата, на 30.09.2020 г., е публикувал на интернет страницата на министерството уведомление по реда на чл. 66 АПК за откриване на производство по издаване на процесната заповед. Заповедта обаче не е съобщена на жалбоподателите, въпреки че същите са заинтересовани лица в процедурата по издаването ѝ. За издаването на заповедта, Ц. И. Ц. узнава от

становище № 33-НН-479-19/26.08.2021 г. на министъра на културата, която била посочена в това становище. С процесната заповед ответникът предоставя статут на недвижима културна ценност на засегнатите имоти. Но тези имоти, представляващи могили вече имат такъв статут, който им е отреден с протокол № 1/1955 г. на Националния съвет за опазване паметниците на културата. Видно от този протокол седемте могили имат статут на групова културна ценност и са от национално значение. Съгласно § 10, ал.1 ПЗР на ЗКН заварените обявени по досегашния ред недвижими културни паметници запазват своя статут и категория като културни ценности по смисъла на този закон. Поради това считат, че не е налице основание за промяна на статута на могилите. Считат заповедта за издадена при липса на мотиви, като цитирането на предложението на директора на НИНКН и становище на Специализиран експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности по чл. 64, ал.2 ЗКН, не съставлява мотиви за издаването на заповедта, тъй като не може да бъде директно достъпно тяхното съдържание. Също така считат, че не може да се изведе аргументация за необходимостта от промяна на границите на охранителна зона и разширяването на обхвата ѝ. Наложените предписания по т.1.2.2 от заповедта пречат всяка инвестиционна инициатива. Към момента не са извършвани археологически разкопки и открития, които да обосновават налагането на ограничения. В становище на Общинско предприятие „С. С.“ от 2005 г. изрично е посочено, че няма данни за наличие на археологически паметници на терена в кв. 9, имот с идентификатор 68134.601.59. Съгласно ОУП на С., посоченият имот попада в две устройствени зони – Тго и Жк. Молят за отмяна на заповедта. Претендират разноси.

В съдебно заседание, жалбоподателите се представляват от адв. К., който поддържа жалбата и моли да се уважи жалбата. Счита, че при издаване на ОУП са допуснати нарушения на процесуалния закон, доколкото не са изложени съображенията за издаване на акта и неговата мотивация. Навежда доводи за нарушение на материалния закон, доколкото няма обосновка защо се налага промяна на статута на паметниците, тяхното групиране и промяната на устройствените зони при определянето на правила, приложими за тях. Счита се, че определените санитарни зони са в противоречие с целта на закона, доколкото ограничават възможността за ползване на имотите извън ограничението до този момент. Моли за присъждане на сторените разноси, за които представя списък.

В представени писмени бележки доразвива съображенията си за незаконосъобразност на оспорения акт.

Ответната страна – министърът на културата, чрез юрк. Х. е взел становище по жалбата, като я счита за неоснователна. Излага съображения и за просрочие на жалбата, тъй като заповедта е обявена на електронната страница на министерството, а жалбата е подадена много след това. Посочва, че въпреки, че с протокол № 1/1955 г. е определен статут на недвижима културна ценност, се налага актуализиране по реда на чл. 69, ал. 1 от ЗКН, тъй като за груповата културна ценност не са били определени териториални обхвати и предписания за опазване по реда на Наредба № Н-12/21.11.2012 г. и Наредба № 3/10.07.2019 г. Процесната заповед не променя факта на предоставения статут, а единствено поставя ясни очертания и предписания, с цел яснота на предприемането на каквито и да е действия в територията на културната ценност. Мотивите на заповедта се съдържат освен в нея и в предложението на директора на НИНКН. Мотивите са посочени и в уведомлението по чл. 66 от АПК.

При издаването на акта са спазени правилата за това, разписани в чл. 66 АПК и сл. Заповедта е съгласувана и с министъра на регионалното развитие и благоустройство и министъра на околната среда и водите, и е оповестена на 09.04.2021 г. чрез публикуването ѝ на интернет страницата на МК. С писма от 23.12.2021 г. е изпратена на район П. с указание за уведомяване на заинтересованите лица. Моли за оставяне жалбата без разглеждане, алтернативно за нейното отхвърляне. Претендира присъждане на разноски.

В съдебно заседание, представляван от юрк. Х., моли да се остави жалбата без уважение. Счита, че жалбоподателите нямат правен интерес да обжалват в цялост заповедта, а само в тази част, с която е засегнат техния имот, така че в тази част счита, че жалбата е недопустима. Алтернативно навежда твърдения, че същата е неоснователна.

Посочва, че заповедта е законосъобразна и издадена при спазване извикванията на чл. 64 от ЗКН и чл. 66 от АПК. Същата е мотивирана с предложението от Националния институт за културно недвижимо имущество с извършената от него заключителна оценка. Посочва, че от СТЕ се установява, че имота е бил част от комплекса още през 1955 г., като с оспорената заповед единствено се поставят ясно очертания и предписания, с оглед опазване на недвижимата културна ценност.

Моли съдът да съобрази разпоредбата на чл. 35 от Наредба № 7 от 2003 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството, съгласно която за археологически обекти, режим „А“ не са допустими благоустройствени, строителни, селскостопански и други дейности, като единствено се допуска да се използва като пасище. Настоящият обект и територии са обект режим „А“. Моли да се съобрази и разпоредбата на чл. 79, ал. 4 от ЗКН. Претендира присъждане на разноски. Прави възражение за прекомерност на възнаграждението на жалбоподателите.

СПП се представлява от прокурор Д.. Взима становище за частична недопустимост, поради липса на доказан правен интерес от страна на оспорващите. Счита жалбата за неоснователна, а оспорената заповед от 07.04.2021 г. намира за правилна и законосъобразна, съответстваща на изискванията на материалните и процесуални норми. Моли да се отхвърли жалбата.

Административен съд София-град, в настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателите Ц. И. Ц., В. В. Д.-В. и Н. Ц. Г., се легитимират като собственици на процесния ПИ с идентификатор 68134.601.59, с площ от 6919 кв.м., кв. 22, стар № 59 по КККР на [населено място], район П., одобрени със заповед № РД-18-4/09.03.2016 г. на и.д. на АГКК, с НА за право на собственост върху недвижим имот, възстановен по реда на ЗСПЗЗ № 187, том XVI, дело 3271/1995 г., Удостоверение за наследници № 650/15.03.2021 г. на СО, НА за прехвърляне на недвижим имот срещу задължение за гледане и издръжка № 35, том I, рег. № 4940, дело № 35/2008 г. и НА за дарение на идеална част от недвижим имот № 17, том III, рег. № 8364, дело № 392/2011 г.

С протокол № 1/1955 г. на Националния съвет за опазване на паметниците на културата, одобрен от зам.-министър на културата, е решено да се обявят за археологически паметници на културата с национално значение „Седем могили в П., м. Подуянки герен“. С протокола не са определени граници на недвижимата

културна ценност. Протоколът е обнародван във в. „Известия на президиума на НС”, бр. 73 от 1955 г. под наименованието „Седемте могили в П., местността „Подуянски геран”.

С Разпореждане на МС № 1711 от 22.10.1962 г., всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове са обявени за паметници на културата, по реда на чл. 4, ал. 1 от ЗПКМ /отм./ и съгласно § 10, ал. 1 от ЗКН притежават статут на НКЦ с категория „национално значение”.

С писмо изх. № 3411/06.07.1998 г. на директора на Националния институт за паметниците на културата до главния архитект на С., са определени границите на могилите.

Съгласно ПУП – ПЗ, одобрен с Решение №4 по Протокол №23/19.03.2001 г., Заповед № РД-09-50-879/24.06.2011 г., Заповед № РД-09-50-159а/13.04,1984 г., в плана за ПИ 601.59 е посочена устройствена зона за терени за локални градини и озеленяване „Тго”. Обозначено е, че УПИ II - „за парк могилите” попада в различна устройствена зона, в УПИ I-59 от кв. 22 е било предвидено средноетажно застрояване, с височина „Г+3”. В плана са нанесени две могили със сервитут 10 м: Могила № 3 - южно от ПИ 59, съответно от УПИ I-59; могила № 4, попадаща в югозападния ъгъл на имот 59 (процесния). Могила № 3 е нанесена в УПИ II, южно от УПИ I, посочена е охранителна зона – 14 м, извън границите на УПИ I-59. Могила № 4 е нанесена на границата на ПИ 59 с УПИ X, като могилата заема части от двата имота. Не е нанесена охранителна зона на могилата. В регулационния план, за част от имот пл. № 59 е отреден УПИ I-59, кв. 22. Урегулираният поземлен имот не засяга границите на могила № 4. УПИ X - за жилищно строителство е с граници незасягащи могила № 4.

С решение по адм.дело № 1605/2002 г. на СГС, адм. отд., влязло в сила на 22.07.2003 г., е отменено като незаконосъобразно Решение № 4 от 19.03.2001 г. на СОС, с което е одобрен ЗРКП за м. „Л. – Зона Г”. В мотивите на решението е посочено, че одобреният проект на ЗРКП противоречи на чл. 5 от Закона за одобрение и приложение на общия градоустройствен план на [населено място], както и, че проектът на ЗРКП за имот пл. № 59 противоречи на чл. 16 от Наредба № 5 за правила и норми по териториално и селищно устройство /отм./. В мотивите се сочи също така, че проектът не е съгласуван с МРРБ и МК, и не е съобразен със законовите изисквания относно сервитута за строителство до могилите, като по този начин се ограничават правата на собствениците.

В писмо, изх. № 125/29.08.2005 г. на Директора на Общинско предприятие „С. С.” със Софийски исторически музей до директора на НИПК е посочено, че няма данни за наличие на недвижими археологически паметници на въпросния терен - кв. 9, ПИ 59.

Със заповед № РС50-847/01.11.2018 г. на главния архитект на Столична община, по заявление вх. № САГ18-ГР00-228/2018 г. от Н. Г., е разрешено да се изработи проект за изменение на план за регулация и застрояване (ИПРЗ) в следния териториален обхват: м. „Л. - зона Г”, кв.22 нов /стар кв.9/, УПИ II - „за парк „Могилите”” за поземлен имот с идентификатор 68134.601.59, район „П.”, при посочени в заповедта условия. Проектът е за изменение на ПУП - ИПРЗ за УПИ -, „за парк Могилите” за образуване на нов УПИ I-59 за Жс, Оо и Пг за ПИ с идентификатор 68134.601.59 по КККР, кв. 22 нов /стар кв. 9/, м. „Л. - зона Г”, район „П.” – СО. В плана е обозначено, че УПИ II - „за парк могилите” попада в различна устройствена зона. С изменението на плана е предвидено УПИ II - „за парк могилите” да се отреди за УПИ I - за Жс, Оо и Пг, като съобразно устройствената зона по ОУП - Жилищна зона с преобладаващо

комплексно застрояване „Жк”, с устройствени показатели Пл - 40%, К. - 3, мин. озеленяване - 40%, максимална височина 26 (32)м. В имота е предвидено свободно високоетажно застрояване (М/Г+8).

Със заявление вх. № САГ18-ГР00-228/2018 г., от Н. Г. е заявен за одобрение проект за изменение на план за регулация и застрояване (ИПРЗ) в следния териториален обхват: м. „Л. - зона Г”, кв.22 нов /стар кв.9/, УПИ II - „за парк „Могилите”” за поземлен имот с идентификатор 68134.601.59, район „П.”.

С писмо № СОА18-ГР94-6264/1/29.01.2019 г. на зам.-кмета на СО до пълномощника на наследниците на А. В., Директора на НИНКН и Кмета на СО, район П., относно „Могилен некропол“ в кв. 22, УПИ II-709 и УПИ IV-709 (съседен от юг на процесния имот с идентификатор 68134.601.59), м. „ж.к. Л. - зона Г”, е предложено да се проведат следните процедури: НИНКН да определи обхват и граници на охранителна зона за АНКЦ „Могилен некропол ” в кв. 22, УПИ II-709 и УПИ IV- 709, м.[жк], кв. П., [населено място]; режими и предписание за опазване на некропола по реда на ЗКН; планово задание за изработване на специализирани консервационни планове в обхвата на некропола и охранителната му зона. Да се възложи изменение на действащия ПУП, кв.22 за УПИ II-709 и УПИ IV-709 след определяне на границите и режимите от НИНКН.

Със заповед № РД 9К-282/15.07.2019 г. на зам.-министъра на културата е наредено да се изготви предложение за определяне на режими за опазване – териториален обхват (границы и охранителна зона) и предписания за опазване на недвижима културна ценност „Могилен некропол“, разположен в м. „Петте могили“, [жк], кв. 22, район П., СО. Със заповедта е определена и комисия.

На 16.07.2019 г. е изготвен доклад, който е изпратен до Директора на Р. С., относно статута на Могилен комплекс „Седемте могили” в местността Подуянски герен, [жк], район „П.”, СО, относно наличната документация в Научния архив на Р. С.. В доклада са описани действията по регистрация, спасителни археологически проучвания в периода 1955 г. до 2019 г. В доклада е посочено, че след регистрацията на могилиите, всичките са били маркирани с по четири маркировъчни блокчета и табела с текст забраняващ изкопни намеси в „паметник на културата”. Първото спасително археологическо проучване е направено през 1979 г., във връзка с изграждане на подземен колектор по строящия се тогава [улица]. Оглед е извършван през 1983 г. по сигнал от граждани, при който е установено и описано състоянието на шестте могили, седмата е заличена. Първото картиране на имота е през 1983 г. Нови спасителни археологически проучване се провеждат през 2001 г., а през 2009 г. се извършва геодезическо и геофизично проучване.

С Протокол от 17.07.2019 г. на междуведомствена комисия, в изпълнение на заповед № РД 9К-282/15.07.2019 г. на зам.-министъра на културата, е предложено на министъра на културата да одобри режими за опазване на ГАНКЦ - комплекс „Могилен некропол”, разположен в м. „Петте могили”, [жк], кв.22 и кв.25 по плана на р-н П., СО. С писмо изх. № 0800-3665/1/20.11.2019 г. на директора на НИНКН, протоколът е изпратен до МК, Н. – БАН, МРРБ, СО, Регионален исторически музей – С., СО, район П..

Със становище № 33-НН-479/25.11.2019 г. на министъра на културата е съгласувано „Изменение на план за регулация и застрояване (ИПРЗ) за УПИ - „за парк Могилите” за образуване на нов УПИ I-59 за Жс, Оо и Пг за ПИ с идентификатор 68134.601.59 от КККР, кв. 22 (стар кв. 9), местност „Л. - зона Г”, район „П.” СО, при условие всички

дейности, свързани с въздействие върху земната повърхност по време на строителство, задължително да бъдат извършвани под наблюдението на специалист - археолог и да се спазва чл. 161, ал.2 от ЗКН. В становището е посочено, че в ПИ 68134.601.59 по КККР, кв. 22 (стар кв.9) м. Л. - зона Г, район „П.“, [населено място], няма данни за наличие на недвижими археологически обекти, като същия попада в периферията на могили № 1 и № 2 - част от Могилен некропол от пет надгробни могили, разположени северно от бул. В. В., в кв. 22 и кв. 25 (бивши кв. 8 и кв. 9), м. „ж.к. Л. - зона Г“. Посочено е също така, че могилният некропол е обявен за паметник на културата във в. „Известия“, бр. 73 от 1955 г. под наименованието „Седемте могили в П., местността „Подуянски геран“ и съгласно § 10, ал. 1 от ЗКН притежава статут на археологическа недвижима културна ценност с категория „национално значение“. Посочено е, че с писмо на НИПК изх. № 3411/06.07.1998 г. са определени граници на могилите, които граници съвпадат с перифериите на могилните насипи, а границите на охранителните зони са на 10 м. във всички посоки от границите на териториите на ценностите.

С писмо изх. № 0401-6738/14.08.2020 г. до зам-министъра на културата, в съответствие със заповед № РД 9К-282/15.07.2019 г. на зам.-министъра на културата, директорът на НИКН е изпратил предложение за разглеждане на заседание на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности /СЕСОНКЦ/ към МК, като в т. 3.1 е посочено: актуализация на наименованието и класификацията на обект „седем могили в П., местността „Подуянски геран“.

С писмо изх. № 0401-6739/17.08.2020 г. до зам-министъра на културата, съгласно заповед № РД 9К-282/15.07.2019 г. на зам.-министъра на културата, директорът на НИКН е предложил актуализация на наименованието и класификацията на обект „Седем могили в П., местността „Подуянски геран“. В писмото е посочено, че границите на могила № 3 съвпадат с границите на ПИ с идентификатор 68134.601.709 по КККР; границите на могила № 4 са: „от север по права линия от т. 1 през ПИ 68134.601.214 до т. 2; от изток: от т. 2 през ПИ 68134.601.59 до т. 3; от т. 3 през ПИ 68134.601.54 до т. 4; от юг: от т. 4 по част от южната граница на ПИ 68134.601.54 до т. 5; от запад: от т. 5 през ПИ 68134.601.54 до т. 6; от т. 6 през ПИ 68134.601.59 до т. 7; от т. 7 по част от западната граница на ПИ 68134.601.214 до т. 1.

В т. 3 от протокол № 88/24.09.2020 г. от заседание на СЕСОНКЦ е решено, на основание чл. 64, ал. 3 от ЗКН, да се предложи на министъра на културата да издаде заповед за актуализиране на наименованието и статута на обект: „Седем могили в П., местността „Подуянски геран“, с класификация на групов археологическа недвижима културна ценност – комплекс „Могилен некропол“, м. „Петте могили“, [жк], кв. 22 и кв. 25 по плана на р-н П..

На 30.09.2020 г. е изготвено Уведомление по чл. 66 от АПК с рег. № 94-00-352/30.09.2020 г. от зам.-министъра на културата по повод откриване на производство по издаване на общ административен акт за актуализиране на наименованието и статута на обект „Седем могили“ в П., м. „Подуянски геран“, с класификация на групов археологическа недвижима културна ценност – комплекс „Могилен некропол“, м. „Петте могили“, [жк], кв. 22 и кв. 25 по плана на СО, район П. и режими за опазване – териториален обхват, граници и предписания за опазване на ГАНКЦ – комплекс „Могилен некропол“, м. „Петте могили“, [жк], кв. 22 и кв. 25 по плана на СО, район П., с категория „национално значение“.

Уведомлението е публикувано на 01.10.2020 г. на сайта на МК.

С писмо изх. № 33-00-525/23.02.2021 г. на зам.-министъра на културата, проект на заповед за актуализиране на статута на обект „Могилен комплекс“, м. „Петте могили“, [жк] кв. 22 и кв. 25 по плана на р-н П., СО е изпратен за съгласуване.

С писма от МОСВ и МРРБ, проектът е съгласуван.

Въз основа на събраните по административната преписка материали, министърът на културата е издал заповед Заповед № РД9Д-17/07.04.2021 г., с която на основание чл. 14, ал. 1, т. 2, чл. 65, ал. 1, т. 2 и чл. 69, ал. 1 от ЗКН, Заповед № РД09-1089/17.11.2020 г. на министъра на културата, предложение на директора на НИНКН с вх. № 33-00-525/14.08.2020 г. и № 33-00-525/21.08.2020 г., становище на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности (СЕСОНКЦ) по чл. 64, ал. 2 от ЗКН, назначен със Заповед № РД09-692/26.07.2019 г., изменена със Заповед № РД09-1352/28.11.2019 г., Заповед № РД09-27/10.01.2020 г., Заповед № РД09-319/02.06.2020 г., Заповед № РД09- 412/08.07.2020 г. и Заповед № РД09-34/15.01.2021 г. на министъра на културата, Решение по т. 3 на Протокол № 88 от заседание на СЕСОНКЦ, състояло се на 24.09.2020 г., одобрен от министъра на културата с изх. № ПР-44/21.12.2021 г., в частта, по отношение на процесния имот е наредено:

1. Актуализира наименованието и статута на обект „Седем могили\* в П., местността „Подуянски герен“, както следва:

1.1. Комплекс „Могилен некропол“, м. „Петте могили“, ж.к. „Л. - Зона Г“, кв. 22 и кв. 25 по плана на р-н П., СО, с класификация на групов археологическа недвижима културна ценност и с категория „национално значение“.

1.2. Определя режими за опазване на недвижимата културна ценност, както следва:

1.2.1. Териториален обхват на недвижимата културна ценност:

1.2.1.1. Граници на недвижимата културна ценност по КККР на район „П.“, Столична община:

1.2.1.1.4. Могила № 4:

- от юг: от т. 4 по част от южната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.54 до т. 5;

- от север: по права линия от т. 1 през ПИ с идентификатор 68134.601.214 до т. 2;

- от изток: от т. 2 през ПИ с идентификатор 68134.601.59 до т. 3, от т. 3 през ПИ с идентификатор 68134.601.54 до т. 4;

- от запад: от т. 5 през ПИ с идентификатор 68134.601.54 до т. 6. От т. 6 през ПИ с идентификатор 68134.601.59 до т. 7 (югозападния ъгъл на ПИ с идентификатор 68134.601.214X от т. 7 по част от западната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.214 до т. 1.

1.2.1.2. Териториалният, обхват на недвижимата културна ценност по КККР да район „П.“ Столична община:

1.2.1.2.4. Могила № 4:

В териториалния обхват попадат: части от поземлени имоти с идентификатори: 68134.601.54 (частна собственост; вид територия - „урбанизирана“, НТП - „За друг вид застрояване“), 68134.601.59 (частна собственост; вид територия - „урбанизирана“, НТП - „За друг вид застрояване“) и 68134.601.214 (съсобственост; вид територия - „урбанизирана“, НТП - „За друг вид застрояване“) по КК на район „П.“, обща площ: 1,501 дка.

1.2.1.3. Териториален обхват на охранителната зона на недвижимата културна

ценност:

1.3.13.1. Граници на охранителна зона на обект „Могилен некропол“ по КККР на район П.“. СО:

- от север: по част от северната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.45 до югозападния ъгъл на ПИ с идентификатор 68134.601.2267, от там по западните граници на ПИ с идентификатори 68134.601.2267, 68134.601.2266 и 68134.601.2265, и по северните граници на ПИ с идентификатори 68134.601.2265, 68134.601.59, 68134.601.214 и 68134.601.59;

- от изток: по източните граници на ПИ с идентификатори 68134.601.59 и 68134.601.121, и от там по границите на ПИ с идентификатор 68134.601.709 (АНКЦ могила № 3) и по източната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.79;

- от юг: по южните граници на ПИ с идентификатори 68134.601.79, 68134.601.422 и 68134.601.421 по част от източната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.377, по източната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.697, по източната и южна граници на ПИ с идентификатор 68134.601.696, и по южната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.1;

- от запад: по западната и северна граници на ПИ с идентификатор 68134.601.1, по западната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.697, по част от южната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.67, по южната в западна граници на ПИ с идентификатор 68134.601.1071, и по западната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.45.

1.3.13.2. Териториален обхват на охранителна зона на обект „Могилен некропол“ по КККР на район П.“, СО:

В териториалния обхват попадат ПИ с идентификатори: 68134.601.1071, 68134.601.45, 68134.601.2265, 68134.601.2266, 68134.601.2267, 68134.601.55, 68134.601.56, 68134.601.67, 68134.601.419, 68134.601.420, 68134.601.421, 68134.601.422, 68134.601.1, 68134.601.696, 68134.601.697, 68134.601.377, 68134.601.121, 68134.601.79; и части от ПИ с идентификатори: 68134.601.54, 68134.601.59 и 68134.601.314 по КК на район „П.“. Обща площ на територията на охранителна зона: 23458 дка.

В т. 1.2.2. са дадени предписания за опазване на:

1.2.2.1. Територията на националната културна ценност:

1.2.2.1.1. Могилы № № 1, 3 и 4: Площта на териториалния обхват на всяка от трите могили се определя като територия за археологическо и геофизическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация на архитектурно-археологически структури. Изисква се промяна на досегашния начин на трайно ползване – „За друг вид застрояване“. Забраняват се всякакви строителни дейности, с изключение на изграждане на инфраструктура, свързана със защитата и/или експонирането на археологически недвижими културни ценности; или за минимално необходимото благоустрояване и осигуряване на достъп и обслужване на посетители - пътеки и алеи, художествено и функционално осветление, експозиционни информационни табла, пейки за почивка, изгледни площадки, кошчета за боклук и т.н. След извършване на теренно археологическо проучване, в случаите, когато в решенията на протокол иа експертна комисия по чл. 158а от ЗКН се изисква консервация, реставрация и експониране на разкрити архитектурно- археологически структури, за същите се изготвя проектна документация съгласно изискванията регламентирани в Наредба № 4/21.12.2016 г. на МК и МРРБ за обхвата и съдържанието на документации за извършване на консервационно-реставрационни



дейности на недвижими културни ценности (обн. ДВ., бр. 105/30.12.2016г.). На основание чл. 14, ал. 1, т. 13 от ЗКН, проектната документация подлежи на съгласувателно разглеждане по реда на чл. 83 и чл. 84 от ЗКН. Допуска се изграждане на нова и поддръжка на съществуваща инфраструктура - електрозахранване, водопровод, канализация, алейна мрежа. Дейностите, свързани със социализацията на АНКЦ, нарушаващи целостта на земния пласт, задължително се извършват след спасително археологическо проучване на терените, които ще бъдат засегнати, съгласно изискванията на чл. 161 от ЗКН. Цитираните дейности, и всяка инвестиционна инициатива за намеса се съгласуват с Министерството на културата по реда на чл. 83 и чл. 84 от ЗКН, на основание чл. 14, ал.!, т. 13 от ЗКН. Забранява се засаждане на растения с дълбока коренова система, както и на нова дървесна и храстова растителност.

1.2.2.2. Територията на охранителна зона на обект „Могилен некропол“: Определя се като територия за археологическо наблюдение, археологическо и геофизично проучване и евентуално консервация, реставрация, експониране и социализация на архитектурно-археологически структури; и територия за охрана на подходите към археологическия комплекс и на визуалния контакт с обектите с цел адекватното им интегриране в съвременната среда. Не се допуска застрояване и се изисква промяна в досегашния НТП - „За друг вид застрояване“ в такъв, допускащ единствено извършване на дейности, свързани евентуално с проектиране и изпълнение на консервационно-реставрационни работи, социализация и благоустрояване на недвижими културни ценности. Дейностите по поддръжка и ремонт на евентуално съществуваща техническа инфраструктура - ел., ВиК мрежи и отводнителни канали, свързани с нарушаването на целостта на земния пласт, както и прокарването и поддръжката на алеи/улицы се извършват при осигурено наблюдение от археолог от Р.-С., и при спазване изискванията на чл. 160, ал. 2 от ЗКН. Допуска се изграждане на нова инфраструктура, при условие, че преди започване на строителните работи за нова инфраструктура, задължително се провежда спасително археологическо проучване съгласно изискванията на чл. 161 от ЗКН, като район „П.“ уведомява Р.-С. за издадените строителни разрешения. Цитираните дейности се съгласуват с Министерство на културата по реда на чл. 83 и чл. 84 от ЗКН.

Заповедта е изпратена по реда на чл. 66, ал. 1 от ЗКН до кмета на СО, р-н П., кмета на СО, Регионалния исторически музей, Националния институт за недвижимо културно наследство за уведомяване на заинтересованите страни.

Заповедта не е връчена на жалбоподателите.

Жалбата е подадена на 26.08.2022 г.

От доказателствата по делото се установява още, че с писмо № САГ18-ГР00-228/13/18.08.2021 г. на главния архитект на СО, Н. Г. е уведомен, че по повод на заявление вх. № САГ18-ГР00-228/2018 г. от Н. Г., с което е заявено за одобрение проект за изменение за поземлен имот с идентификатор 68134.601.59, проектът е съобщен по реда на чл. 128, ал. 3 от ЗУТ в СО, район П., разгледан е от ОЕСУТ, като в т. 19 от Протокол № ЕС-Г-21/05.04.2021 г. е взето решение проектът за ИПРЗ да се изпрати служебно за съгласуване в МК.

Впоследствие, със становище № 33-НН-479/19/26.08.2021 г. на министъра на културата, по заявление на главния архитект на СО, е отказано съгласуване на „Изменение на план за регулация и застрояване (ИПРЗ) за УПИ - „за парк Могилите“ за образуване на нов УПИ I-59 за Жс, Оо и Пг за ПИ с идентификатор 68134.601.59 от

КККР, кв. 22 (стар кв. 9), местност „Л. - зона Г”, район „П.” СО, като недопустимо във връзка с актуализирания статут на обекта – групова археологическа недвижима културна ценност /ГАНКЦ/ с категория „национално значение” и определените граници и режими за опазване. В становището е посочено, че югозападният ъгъл на имот с идентификатор 68134.601.59 е част от Могила № 4 от ГАНКЦ „Могилен некропол“, м. „Петте могили“,[жк], кв. 22 и кв. 25 по плана на СО, район П., а останалата част от имота попада в охранителна зона на ГАНКЦ.

Пред настоящата съдебна инстанция е изготвено заключение по допуснатата съдебно – техническа експертиза.

Вещото лице е посочило, че имот с идентификатор 68134.601.59 по КККР, одобрени със заповед № РД-18- 4/09.03.2016 г. на ИД на АГКК е с площ 6919 кв.м. НТП за друг вид застрояване и попада в урбанизирана територия, с адрес: [населено място], район П.. С действащия ПУП, одобрен с Решение № 4 по протокол № 23/19.03.2001 г. на СОС и Заповед №РД50-09-159а/13.04.1984г. на главния архитект на С., за имота са отредени УПИ IV-за озеленяване с режим на Тго, с устройствени показатели Пл-2 и К. -0,02, мин. озеленяване - 80% и УПИ II - за парк могили, попадащ в Жилищна зона с преобладаващо комплексно застрояване „Жк” с устройствени показатели Пл -40%, К. -3, мин. озеленяване - 40%. Според вещото лице, съгласно приложената по делото извадка от регулационния план на м. „Л. - Г”, одобрен с Решение № 4 по Протокол №23/19.03.2021 г., в югоизточния ъгъл на имот 59 попада могила № 4 по схемата към оспорваната заповед.

Експертът сочи, че действащият за района ПУП е одобрен със Заповед № РД50-09-159а/13.04.1984 г., Заповед № РД-09-50-879/24.06.2011 г. и Решение № 4 по протокол №23/19.03.2001 г. на СОС, преди издаване на процесната заповед - № РД9Д-17/07.04.2021г. на министъра на културата. Съгласно този ПУП, част от имот с идентификатор 68134.601.59 е отреден за УПИ II - за парк могили, кв. 22, м. „Л. - зона Г”. Останалата част от имота заедно с други имоти попада в УПИ IV-за озеленяване в кв. 22.

Според вещото лице, в оспорената заповед № РД9Д-17/07.04.2021 г. на министъра на културата са описани границите на ГАНКЦ, както и охранителните им зони. Границите на могила № 4 са: „от север по права линия от т. 1 през ПИ 68134.601.214 до т. 2; от изток: от т. 2 през ПИ 68134.601.59 до т. 3, от т. 3 през ПИ 68134.601.54 до т. 4; от юг: от т. 4 по част от южната граница на ПИ 68134.601.54 до т. 5; от запад: от т. 5 през ПИ 68134.601.54 до т. 6, от т. 6 през ПИ 68134.601.59 до т. 7, от т. 7 по част от западната граница на ПИ 68134.601.214 до т. 1. От описанието и графичния материал е установило, че в югоизточния ъгъл на имот 59 попада част от могила № 4, по т. 3, 2, 7 и 6, като целият имот попада в границите на охранителната зона на обект „Могилен некропол”.

Съобразявайки геодезическото заснемане на могилиите към оспорената заповед, кадастралната основа на ПУП от 1986 г., в която са нанесени могилиите и данните, че първото картиране на могилиния некропол е от 1982 г., експертът сочи, че имот с идентификатор 68134.601.59 попада в обхвата на комплекса „Могилен некропол”, м. Петте могили,[жк], обявен за паметник на културата във в. „Известия”, бр. 73 от 1955 г. /ДВ, бр.73/55г./. А съобразявайки местоположението на могила № 4, която попада в част от имота, според експерта същият е бил част от комплекса, за който е отреден статут на недвижима културна ценност с протокол № 1/1955 г. на Националния съвет за опазване на паметниците на културата.

В заключение вещото лице посочва, че актуализацията, касателно имот с идентификатор 68134.601.59, се изразява в геодезически заснети граници на могила № 4, засягащи част от имота, както и определяне на останалата част от имот с идентификатор 68134.601.59 за територия на охранителна зона и предписания за опазване на територията на НКЦ и за охранителната зона на обекта „Могилен некропол“. В случай на липса на заповед, с която са определени граници и режими за опазване на археологически обект, се спазват разпоредбите на действащата нормативна уредба, към настоящия момент - чл. 12, ал. 1, т. 2 от Наредба № 3/10.07.2019 г. За реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категорията на НКЦ, за достъпа и подлежащите на вписване обстоятелства в националния публичен регистър на НКЦ, както следва: териториален обхват — „за археологическа НКЦ: площта, ограничена от ясно определени граници, доказани чрез археологическото проучване...(3) Териториалният обхват на археологическа НКЦ, чийто граници не могат да бъдат ясно определени съгласно ал. 1, т. 2, е площта на територията, покрита от видимия на терена археологически материал към момента на идентифициране, ограничена с краен контур (полигон). Полигонът се смята за граници на НКЦ и охранителна зона по чл. 13, ал. 5 „За единична археологическа НКЦ, за която в предварителната или в заключителната оценка не е мотивирана липсата на необходимост от определяне на охранителна зона и в акта за деклариране ши за предоставяне на статут не е определена такава, за охранителна зона се приема територията, заключена в контур (полигон), отдалечен на 50 м от границите на археологическата недвижима културната ценност. Полигонът се смята за граници на охранителната зона на археологическата НКЦ.“

Според експерта, с протокол № 1/1955 г. на Националния съвет за опазване на паметниците на културата е решено да се обявят за археологически паметници на културата с национално значение „Седем могили“ в П., м. Подуянский герен“, като с протокола не са определени граници на недвижимата културна ценност.

В съдебно заседание, вещото лице посочва, че независимо от това, че в писмо от 09.07.1998 г. на Националния институт за паметниците на културата е посочено, че границата на територията на отделните могили съвпадат с перифериите на могилените насипи, а границите на охранителните зони са на 10 м във всички посоки от границата на територията на паметниците, охранителните зони са нормативно определени и не са определяни допълнителни, като в тези случаи се спазват общите правила. В случаите, в които със заповед се определят зони и режими, се определят и условията, които би следвало да се спазват при изпълнение на определени дейности.

**При така установените факти, настоящия съдебен състав на АССТ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:**

Предмет на оспорване е Заповед № РД9Д-17/07.04.2021 г. на министъра на културата, с която е актуализирано наименованието и статута на обект „Седем могили“ в П., м. „Подуянский герен“, в частта, с която е определено, че в границите на недвижимата културна ценност попада могила № 4, в чийто обхват попада имот с идентификатор 68134.601.59, собственост на жалбоподателите.

Жалбата срещу процесната заповед е подадена от надлежни страни - адресати на оспорената заповед, като собственици на имот с идентификатор 68134.601.59.

Насочена е срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт по см. на чл. 21, ал. 1 от АПК, който засяга неблагоприятно правната сфера на оспорващите, което обуславя извод за наличие на правен интерес от оспорването. Жалбата е подадена и в срока за оспорване, тъй като от представените доказателства по делото се установява, че заповедта не е съобщена на заинтересованите страни, съобразно изискването на чл. 30, ал. 2 от Наредба № 3 от 10.07.2019 г. за реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категория на недвижимите културни ценности. В цитираната норма е посочено, че общинските администрации уведомяват писмено собствениците на недвижимите културни ценности в 7-дневен срок от получаването на заповедта по чл. 29, ал. 4, които заповеди преди това са им изпратени от министъра на културата в 14-дневен срок от издаването им. В случая не е спазено изрично предвиденото писмено уведомяване на заинтересованите страни, поради което следва да се приеме, че жалбата е подадена в срок и е процесуално допустима.

Разгледана по същество е неоснователна.

**По съответствие на заповедта с процесуалните правила:**

Оспорената заповед е издадена от министъра на културата, на основание чл. 14, ал. 1, т. 2, чл. 65, ал. 1, т. 2 и чл. 69, ал. 1 от ЗКН. Със заповедта в оспорената част, е актуализирано наименованието и статута на обект „Седем могили“ в П., м. „Подуянски герен“, определен е Териториален обхват на недвижимата културна ценност: Граници на недвижимата културна ценност по КККР на район „П.“, Столична община; Териториален обхват на охранителната зона на недвижимата културна ценност: Териториален обхват на охранителна зона на обект „Могилен некропол“ по КККР на район П.“, СО и е определено, че в границите на недвижимата културна ценност попада могила № 4, в чийто обхват попада имот с идентификатор 68134.601.59, собственост на жалбоподателите.

Спазени са установената писмена форма и съдържание за издаване на административен акт - чл. 59, ал. 2 и ал. 3 от АПК, доколкото в ЗКН няма други специални изисквания. Посочен е издателят на заповедта, адресатът, кои са засегнатите имоти. Изложени са фактическите и правни основания за издаването ѝ. Мотиви се съдържат, както в акта, така и в приложените писмени доказателства към административната преписка. В случая органът е мотивирал заповедта с Решение по т. 3 на Протокол № 88 от заседание на СЕСОНКЦ, състояло се на 24.09.2020 г., одобрен от министъра на културата и становище на СЕСОНКЦ по чл. 64, ал. 2 от ЗКН.

Настоящият съдебен състав намира, че при издаването на заповедта не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, като е спазена специалната процедура по актуализирането на статута на недвижимите културни ценности. Съгласно чл. 59, ал. 4 от ЗКН декларираните недвижими обекти, които могат да бъдат определени като недвижими културни ценности, имат статут на недвижими културни ценности до установяването им като такива по реда на този закон. Археологическият паметник „Седемте могили в П., м. Подуянски герен“ е обявен за археологически паметници на културата с национално значение с протокол № 1/1955 г. на Националния съвет за опазване на паметниците на културата /Обн. е във в. „Известия на президиума на НС“, бр. 73 от 1955 г./, одобрен от зам.-министър на културата, като с протокола не са определени граници на недвижимата културна ценност. Т.е. археологическият обект притежава заключителна оценка, с която е установена

неговата културна стойност и обществена значимост, съобразно нормата на чл. 61, ал. 3 от ЗКН.

При издаването на заповедта на министъра на културата са спазени производствените правила, предвидени в чл. 24 и сл. от Наредба № 3/19.07.2003 г. Въз основа на заключителната оценка и предложенията на междуведомствената комисия, директорът на Националния институт за недвижимо културно наследство направил предложение до министъра на културата за актуализиране на наименованието и статута на недвижима културна ценност на археологическия обект. Предложението било разгледано в съвета по чл. 64, ал. 2 от ЗКН. Въз основа на становището на специализирания съвет, министърът на културата издал оспорената заповед.

Предвид изложеното, настоящият състав намира, че при постановяване на процесната заповед, ответният орган не е допуснал съществени нарушения на процесуалните правила, водещи до отмяната ѝ, на процесуално основание. Освен това, настоящия съдебен състав поддържа разбирането, че за да бъде основание за отмяна, едно процесуално нарушение следва да е съществено, т.е., ако не беше допуснато, органът би могъл да достигне до други правни изводи.

В тази връзка не се споделят наведените с жалбата доводи за нарушаване на процедурата поради липса на уведомяването им за откриване на производството по издаване на процесната заповед. Жалбоподателите сочат, че уведомление с рег. № 94-00-352/30.09.2020 г. не им е връчвано. Тук следва да се посочи, че невръчването на това уведомление, не представлява съществено процесуално нарушение. Действително, разпоредбата на чл. 66, ал. 1 от АПК задължава административният орган да връчи уведомлението на заинтересуваните лица. Дори това да не бъде сторено, тези нарушения не са съществени и не могат сами по себе си да бъдат основание за отмяна на оспорената заповед. Съществено е такова нарушение на административнопроизводствените правила, което поставя под съмнение истинността на правно или доказателствено значимите факти в конкретния случай. Неуведомяването на заинтересуваното лице за започването на административното производство, респективно за административния акт не е такова нарушение, защото то не е довело до нарушаване правото на защита на адресата на акта. Жалбоподателите са подали пред надлежния орган жалбата си против издадената заповед, тя е приета и съответно разгледана. Пред съда могат да ангажират всички доказателства за защита на интересите си, които могат да ангажират и пред административния орган. Всички доказателства и възражения, които жалбоподателите са могли да представят и изложат пред административния орган, са могли да представят и изложат и пред съда, без по този начин да бъде злепоставен интереса им. В допълнение следва да се посочи, че евентуално подадени възражения биха били против даването на статут на групова археологическа недвижима културна ценност на обект „Седем могили“ в П., м. „Подуянски герен“, които по никакъв начин не биха подпомогнали определянето на културната ценност и нейната обществена значимост, каквито са целите на ЗКН. С оглед характера на производството, което се развива по специален закон, по инициатива и експертна преценка на ангажирани с опазването на културното наследство специализирани институции, заинтересуваните лица биха могли да участват в него единствено като подават възражения. Поради това неуведомяването им не би могло да се разглежда като ограничаване на правото им защита, което само по себе си да обуслови отмяната на административния акт. /в този смисъл Решение № 6537 от 18.05.2010 г. по адм. дело № 1466/2010 г. на ВАС, Второ

отделение, В този смисъл решение № 2067/15.02.2018 г. по адм.дело № 9707/2015 г. на ВАС, Трето отделение, решение № 11841/2018 г. по адм.дело № 6787/2018 г. на ВАС, Петчленен състав/.

Предвид съответствието на заповедта с процесуалните правила, законосъобразността на оспорената заповед ще следва да се преценява на основание съответствие с материалния закон.

#### **По съответствие на заповедта с материалния закон:**

Със Заповед № РД9Д-17/07.04.2021 г. на министъра на културата, в оспорената и част, е актуализирано наименованието и статута на обект „Седем могили“ в П., м. „Подуянски герен“ и е определено, че в границите на недвижимата културна ценност попада могила № 4, в чийто обхват попада имот с идентификатор 68134.601.59, собственост на жалбоподателите.

Настоящият съдебен състав намира, че заповедта е съобразена с приложимите материалноправни разпоредби на ЗКН, а именно чл. 45-50 и сл. от ЗКН. Режимът на опазване на недвижимата културна ценност се изразява в определянето на териториален обхват и в отправянето на конкретни, задължителни за изпълнение, предписания. Териториалният обхват на недвижимата културна ценност се определя от границите ѝ и тези на охранителната ѝ зона. В настоящия случай, териториалният обхват на груповата недвижима археологическа културна ценност "Могилен некропол", разположена в м. „Петте могили“, [жк], кв. 22 и кв. 25 по плана на район П., СО, е определена, като по отношение на заповедта, в оспорената ѝ част, Могила № 4, границите, в които са намерени колективни археологически находки са определени както следва: - от юг: от т. 4 по част от южната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.54 до т. 5; - от север: по права линия от т. 1 през ПИ с идентификатор 68134.601.214 до т. 2; - от изток: от т. 2 през ПИ с идентификатор 68134.601.59 до т. 3, от т. 3 през ПИ с идентификатор 68134.601.54 до т. 4; - от запад: от т. 5 през ПИ с идентификатор 68134.601.54 до т. 6. От т. 6 през ПИ с идентификатор 68134.601.59 до т. 7 (югозападния ъгъл на ПИ с идентификатор 68134.601.214) от т. 7 по част от западната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.214 до т. 1. Охранителната зона, която обхваща непосредствената територия около ценността и е предназначена да осигури нейната по-ефективна териториално-устройствена защита, е очертана с прилагането на същия способ, видно от текстовата и графичната част на заповедта. Границите на охранителна зона на обект – „Могилен некропол“ по КККР на район - П.“. СО са определени както следва: - от север: по част от северната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.45 до югозападния ъгъл на ПИ с идентификатор 68134.601.2267, оттам по западните граници на ПИ с идентификатори 68134.601.2267, 68134.601.2266 и 68134.601.2265, и по северните граници на ПИ с идентификатори 68134.601.2265, 68134.601.59, 68134.601.214 и 68134.601.59; - от изток: по източните граници на ПИ с идентификатори 68134.601.79 и 68134.601.121, и от там по границите на ПИ с идентификатор 68134.601.709 (АНКЦ могила № 3) и по източната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.79; - от юг: по южните граници на ПИ с идентификатори 68134.601.79, 68134.601.422 и 68134.601.421 по част от източната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.377, по източната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.697, по източната и южна граници на ПИ с идентификатор 68134.601.696, и по южната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.1; от запад: по западната и северна граници на ПИ с идентификатор 68134.601.1, по западната

граница на ПИ с идентификатор 68134.601.697, по част от южната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.67, по южната в западна граници на ПИ с идентификатор 68134.601.1071, и по западната граница на ПИ с идентификатор 68134.601.45.

Съгласно заключението на допуснатата по делото СТЕ, с протокол № 1/1955 г. на Националния съвет за опазване на паметниците на културата, с който е решено да се обявят за археологически паметници на културата с национално значение „Седем могили в П., м. Подуянский герен“, не са определени граници на недвижимата културна ценност. Актуализацията, извършена с процесната заповед, по отношение на имот с идентификатор 68134.601.59 се изразява в геодезически заснети граници на могила № 4, засягащи част от процесния имот и определяне на останалата част от имота за територия на охранителна зона, както и предписания за опазване на територията на недвижимата културна ценност и за охранителната зона на обекта „Могилен некропол“. От описанието и графичния материал, експертът е установил, че в югоизточният ъгъл на имот 59 попада част от могила № 4, а целият имот пък попада в границите на охранителната зона на обект „Могилен некропол“. Вещото лице е посочило, че съобразявайки геодезическото заснемане на могилиите, кадастралната основа на ПУП от 1986 г., в която са нанесени могилиите и данните, първото картиране на могилиния некропол е от 1982 г., процесният имот с идентификатор 68134.601.59 попада в обхвата на комплекса „Могилен некропол“, м. „Петте могили“,[жк], обявен за паметник на културата във в. „Известия“, бр.73 от 1955г. /ДВ, бр.73/55 г./. Т.е. от изложеното следва обосноваан извод, че обектът е идентифициран и деклариран още през 50-те години. Едновременно с това следва да се има предвид, че съгласно чл. 146, ал. 1 от ЗКН, археологически обекти представляват не само материалните следи от човешка дейност от минало време, открити в земните пластове, но и материалните следи, които се предполага, че се намират там. Броят на разкритите находки не е юридически факт, който има значение за предоставянето на статут на недвижима културна ценност, още повече, като се отчете, че по силата на чл. 146, ал. 3 от ЗКН, недвижимите и движими археологически обекти придобиват временен статут на културни ценности с категория национално значение или национално богатство още преди установяването им като такива по реда на закона.

Съгласно чл. 159, ал. 2 от ЗКН режимите за опазване на издирени археологически обекти, какъвто е настоящия случай, се предлагат от междуведомствена комисия и се определят по реда на чл. 64 от същия закон. Видно от мотивите, изложени от комисията по чл. 159, ал. 2 от ЗКН, тъкмо площта на териториалният обхват на могила № 4 е определена като територия за археологическо и геофизическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация на архитектурно-археологически структури, изискваща промяна на начина на трайно ползване, което налага промяна на териториалния обхват на Могилата, в който по законовото определение се включва и охранителната ѝ зона.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че заповедта на министъра на културата е издадена в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. Неоснователни са развитите от жалбоподателите доводи за незаконосъобразност на акта поради противоречието му с материалния закон. Обстоятелството, че конкретно притежавания от жалбоподателите недвижим имот сам по себе си не съставлява единичен паметник на културата, не води до постановяване на административния акт в противоречие с материалноправните разпоредби, тъй като с атакуваната заповед се предоставя статут на групова

археологическа недвижима културна ценност от „национално значение“, предполагаща териториална и функционална свързаност на отделните елементи от ландшафта, както и създаване на териториален обхват на охранителната ѝ зона. Териториалният обхват се определя от границите на недвижимата културна ценност и тези на охранителната ѝ зона. В случая териториалният обхват на АНКЦ е определен, като са изрично конкретизирани и изброени имотите, които обхваща. Охранителната зона, която обхваща непосредствената територия около ценността и е предназначена да осигури нейната по-ефективна териториално-устройствена защита, е очертана с прилагането на същия способ, видно от текстовата и графичната част на заповедта.

Законодателят не е предвидил определяне на охранителна зона единствено и само в непосредствена близост до извършвани в определен обект разкопки. Терена на АНКЦ е изчерпателно конкретизиран и се разпростира върху няколко имота, описани в заповедта със съответните им идентификатори по КККР на [населено място], район „П.“. Имотът на жалбоподателят безспорно попада частично в обекта и неминуемо е третиран от заповедта. При това положение действията на административния орган по включването му в пределите на охранителната зона следва да се определят като правилни и законосъобразни.

Тук следва да се отбележи и факта, че целта на проведеното производство е защита на важен обществен интерес и опазване на културното наследство на нацията и държавата. При това положение е допустимо да се въведе известно ограничение в правото на отделни граждани да стопанисват собствен имот. При наличието на опасност от сериозно увреждане на интересите на собствениците на засегнат имот, държавата е в правото си да проведе съответна отчуждителна процедура. /В този смисъл решение № 4872/17.04.2018 г. по адм.дело № 13039/2015 г. на ВАС, Трето отделение/.

Не на последно място, оплакването, че заповедта е немотивирана е неоснователно, тъй като издаването на заповедта се предхожда от специално разписана процедура, а назначените комисии и становищата им са възприети изцяло от министъра на културата. Тези становища са част от процедурата по издаването на заповедта, а те като одобрени от министъра се приемат като мотиви при издаването ѝ. /ТР № 16 от 31.03.1975 г. н ОСГК на ВС/

Като е съобразил изложеното, административният орган е постановил материално законосъобразна заповед, която следва да се потвърди. По тези съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, жалбата следва да бъде отхвърлена.

### **По разноските:**

С оглед изхода на делото на жалбоподателят не се дължат разноски.

Ответникът, чрез юрк. Х., претендира присъждане на разноски по делото, които се дължат предвид изхода на спора. При определяне размера на разноските, съдът съобрази разпоредбите на чл. 78, ал. 8 от ГПК, във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ. В тази връзка, като съобрази фактическа и правна сложност на делото, процесуалната активност на пълномощника - юрисконсулт при разглеждане на делото, обема и качеството на осъществената процесуална дейност, в полза на ответника следва да се присъдят разноски в размер на по 200,00 лв. Следва да се присъдят и сторените разноски за възнаграждение на вещото лице в размер на 257.50 лв.



Мотивиран от гореизложеното, IX тричленен състав на Административен съд София град

**Р Е Ш И:**

**ОТХВЪРЛЯ** жалбата на Ц. И. Ц., В. В. Д.-В. и Н. Ц. Г., всички от [населено място], срещу Заповед № РД9Д-17/07.04.2021 г. на министъра на културата, с която е актуализирано наименованието и статута на обект „Седем могили“ в П., м. „Подуянски герен“, в частта, с която е определено, че в границите на недвижимата културна ценност попада могила № 4, в чийто обхват попада имот с идентификатор 68134.601.59, собственост на жалбоподателите.

**ОСЪЖДА** Ц. И. Ц., с ЕГН [ЕГН], В. В. Д.-В., с ЕГН [ЕГН] и Н. Ц. Г., с ЕГН [ЕГН], **ДА ЗАПЛАТЯТ** на Министерство на културата сумата от 457.50 лв. направени по делото разноски за юрисконсулско възнаграждение и възнаграждение за вещо лице.

**РЕШЕНИЕТО** подлежи на обжалване с касационна жалба, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл. 137 от АПК.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

**ЧЛЕНОВЕ: 1.**

2.